

Pisanje diplomskog rada na Odsjeku za talijanistiku

Radionica za diplomante

Odsjek za talijanistiku

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

20. ožujka 2026.

Sadržaj

1. Što je diplomski rad
2. Pravila o diplomskom radu na Odsjeku za talijanistiku
 1. Mentor i komentor diplomskog rada
 2. Obrana diplomskog rada
 3. Supstitucija diplomskog rada na dvopredmetnom studiju Talijanistike
 4. Integrirani diplomski rad
 5. Hodogram za prijavu diplomskog rada
 6. Hodogram prije obrane diplomskog rada
 7. Hodogram nakon obrane diplomskog studija
3. Struktura diplomskog rada
4. Proces pisanja diplomskog rada
 1. Odabir teme rada i formulacija istraživačkog pitanja
 2. Prikupljanje i pregled literature
 3. Izrada plana rada
 4. Prikupljanje i obrada građe
 5. Pisanje prve verzije rada
 6. Analiza i interpretacija podataka
 7. Pisanje konačnog teksta i uređivanje rada
 8. Konzultacije s mentorom
5. Upute za oblikovanje diplomskog rada na Odsjeku za talijanistiku
 1. Struktura rada
 2. Uređivanje teksta
 3. Reference i bibliografija
 4. Popis literature
 5. Izgled naslovne stranice
6. Plagiranje
 1. Oblici plagiranja
 2. Razlozi plagiranja i kako izbjeći plagiranje
 3. Primjeri pravilnog i nepravilnog citiranja i parafraziranja
 4. Primjeri pozivanja na izvore

Preporučena literatura

Propisi o diplomskom radu

1. Što je diplomski rad

- Diplomski je rad **stručni ili znanstveno-istraživački** rad kojim student završava **diplomski studij**.
- Svrha je diplomskog rada **dokazivanje izlaznih kompetencija i sposobnosti primjene znanja stečenih** tijekom studija.
- Rad na diplomskom radu obuhvaća **istraživanje, pisanje rada** prema pravilima **akademskog pisanja** i **javnu obranu** pred povjerenstvom.
- Diplomski rad obrađuje specifičnu **temu**, najčešće kroz teorijski pregled, empirijsko istraživanje i raspravu o rezultatima postignutim istraživanjem.
- Student izrađuje diplomski rad **samostalno**, ali pod nadzorom **mentora**, koji usmjerava proces izrade rada.

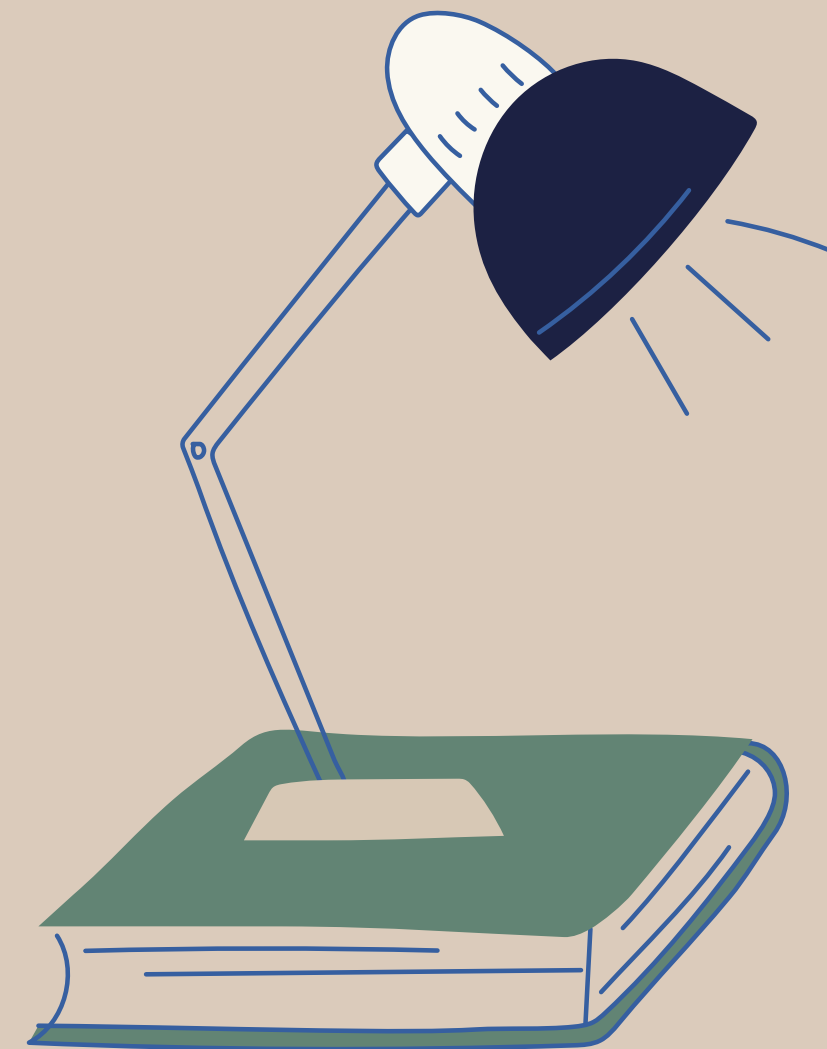
2. Pravila o diplomskom radu na Odsjeku za talijanistiku

- Diplomski rad **obvezan** je na diplomskom **jednopedmetnom** studiju Talijanistike (na svim smjerovima).
- Diplomski rad **izborni** je na diplomskom **dvopedmetnom** studiju Talijanistike (na svim smjerovima), odnosno moguće ga je supstituirati (v. § 2.3.).
- Diplomski rad nosi **15 ECTS-a** i kolegij je **4. semestra** studija.
- Tema rada mora biti **talijanistička tema**.
- Rad se piše na **talijanskom jeziku**, a i obrana rada je na talijanskom jeziku.
- Minimalan opseg rada je **40 kartica** (1 kartica = 1.800 znakova s prazninama), a maksimalan opseg nije određen, ali se dogovara s mentorom.

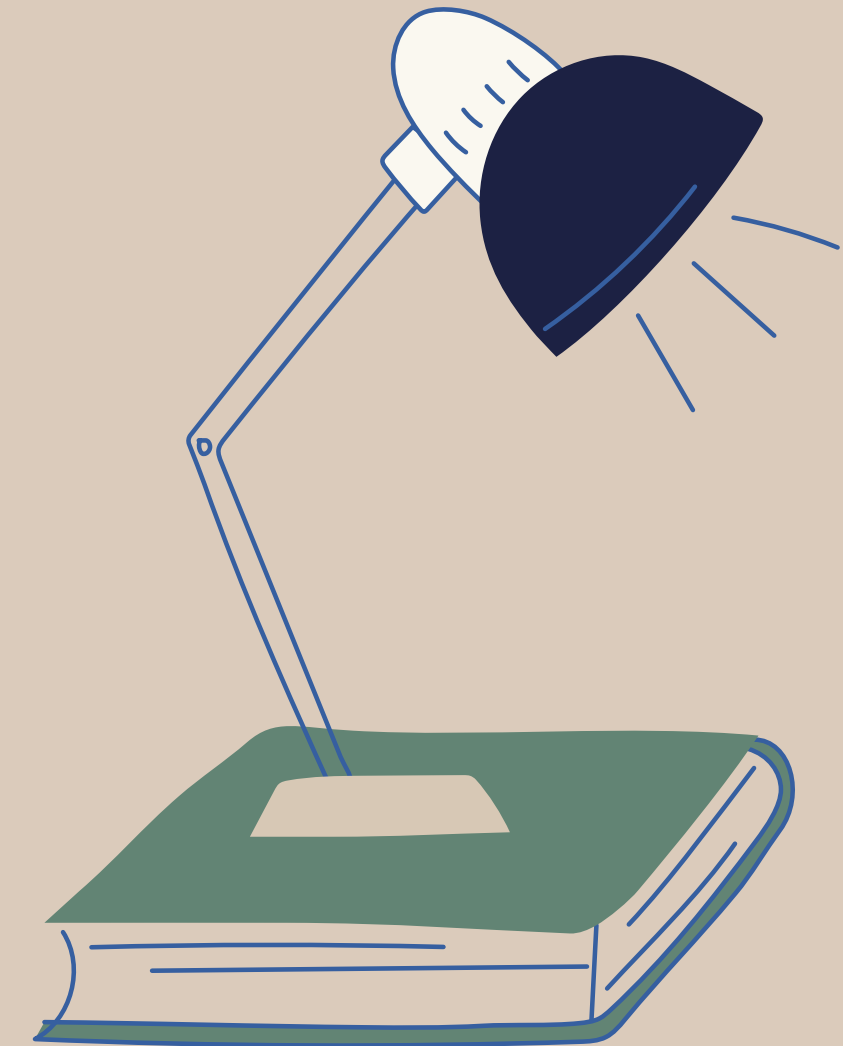
2.1. Mentor i komentor diplomskog rada

- Mentor diplomskog rada na Talijanistici član je Odsjeka za talijanistiku.
- **Mentor** može biti osoba na znanstveno-nastavnom ili nastavnom radnom mjestu, odnosno suradničkom radnom mjestu ako ima doktorat znanosti.
- **Komentor** (ili **sumentor**) može biti osoba na znanstveno-nastavnom, nastavnom ili suradničkom radnom mjestu.

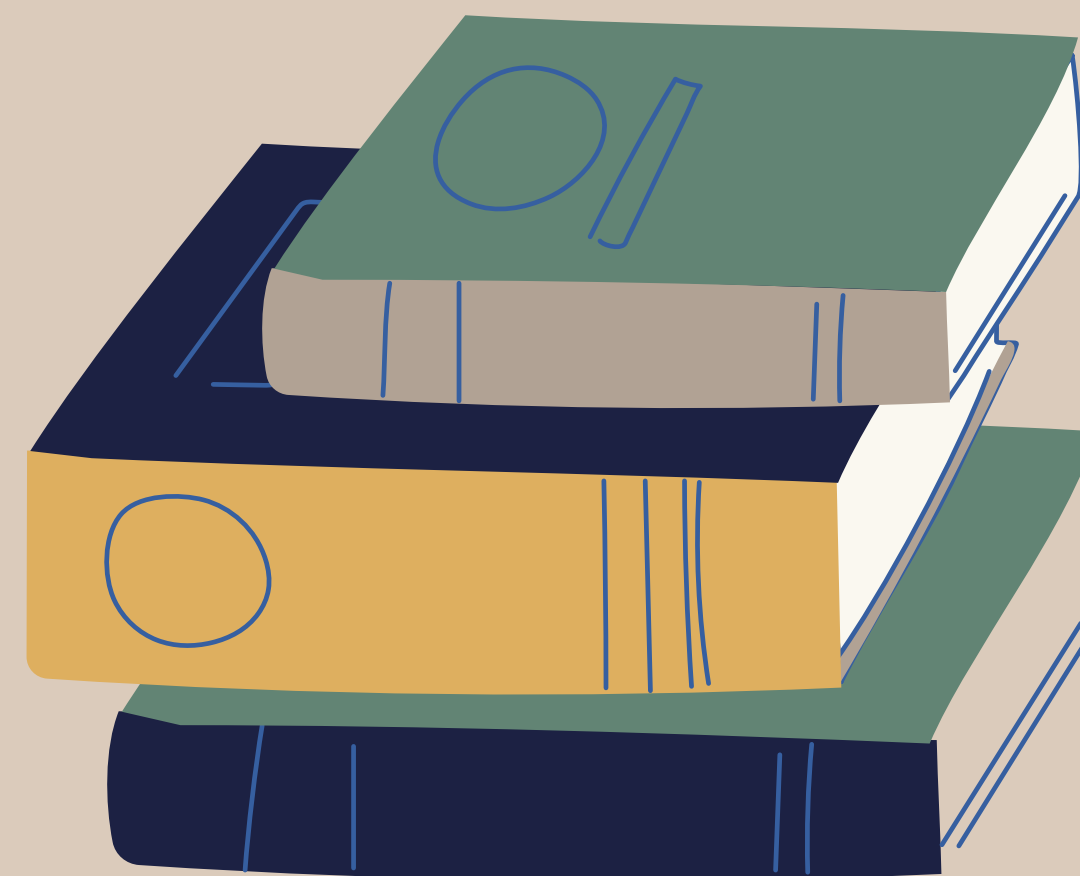
2.2. Obrana diplomskog rada

- Student je dužan imati **javnu obranu** diplomskog rada pred Povjerenstvom za obranu rada.
- **Članovi Povjerenstva** za obranu diplomskog rada na Talijanistici članovi su (ili vanjski suradnici) Odsjeka za talijanistiku.
- Povjerenstvo ima tri člana, od kojih je jedan predsjednik Povjerenstva.
- **Predsjednik Povjerenstva** osoba je zaposlena na znanstveno-nastavnom ili nastavnom radnom mjestu odnosno suradničkom radnom mjestu ako ima doktorat znanosti.
- **Član Povjerenstva** za obranu diplomskog rada osoba je zaposlena na znanstveno-nastavnom, nastavnom ili suradničkom radnom mjestu.
- Mentor rada je član, ali ne može biti predsjednik Povjerenstva.

2.3. Supstitucija diplomskog rada na dvopredmetnom studiju Talijanistike

Za supstituciju diplomskoga rada na studiju Talijanistike (sva tri smjera) student izabire kolegije iz predmeta *Talijansko jezikoslovlje i kultura*, iz predmeta *Talijanska književnost i kultura* i iz predmeta *Metodika nastave talijanskoga jezika* u sljedećim omjerima:

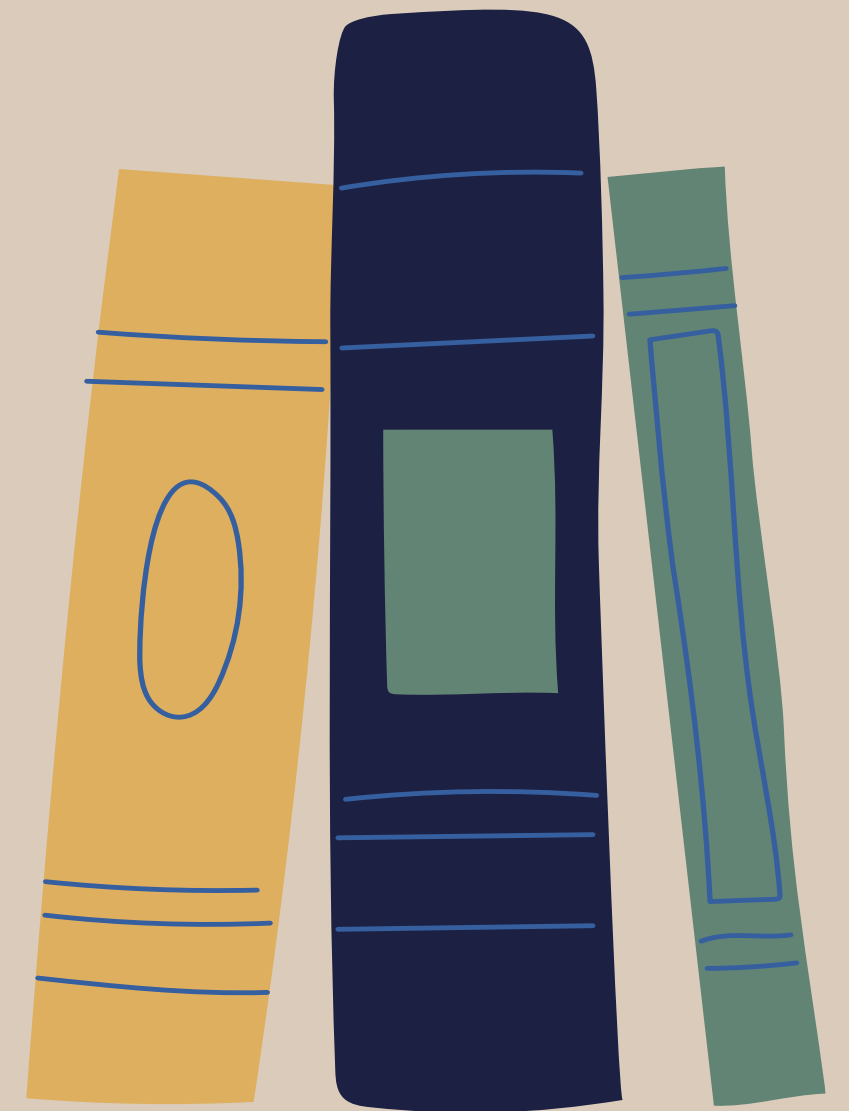

2.3. Supstitucija diplomskog rada na dvopredmetnom studiju Talijanistike

- Studenti **jezikoslovno-kulturološkoga smjera** biraju kolegije predmeta *Talijansko jezikoslovlje i kultura* u bodovnoj vrijednosti 10 ECTS-a, a kolegije predmeta *Talijanska književnost i kultura* u bodovnoj vrijednosti 5 ECTS-a.
- Studenti **književno-kulturološkoga smjera** biraju kolegije predmeta *Talijanska književnost i kultura* u bodovnoj vrijednosti 10 ECTS-a, a kolegije predmeta *Talijansko jezikoslovlje i kultura* u bodovnoj vrijednosti 5 ECTS-a.
- Studenti **nastavničkoga smjera** biraju kolegije predmeta *Metodika nastave talijanskoga jezika* u bodovnoj vrijednosti 5 ECTS-a, kolegije predmeta *Talijansko jezikoslovlje i kultura* u bodovnoj vrijednosti 5 ECTS-a i kolegije predmeta *Talijanska književnost i kultura* u bodovnoj vrijednosti 5 ECTS-a.

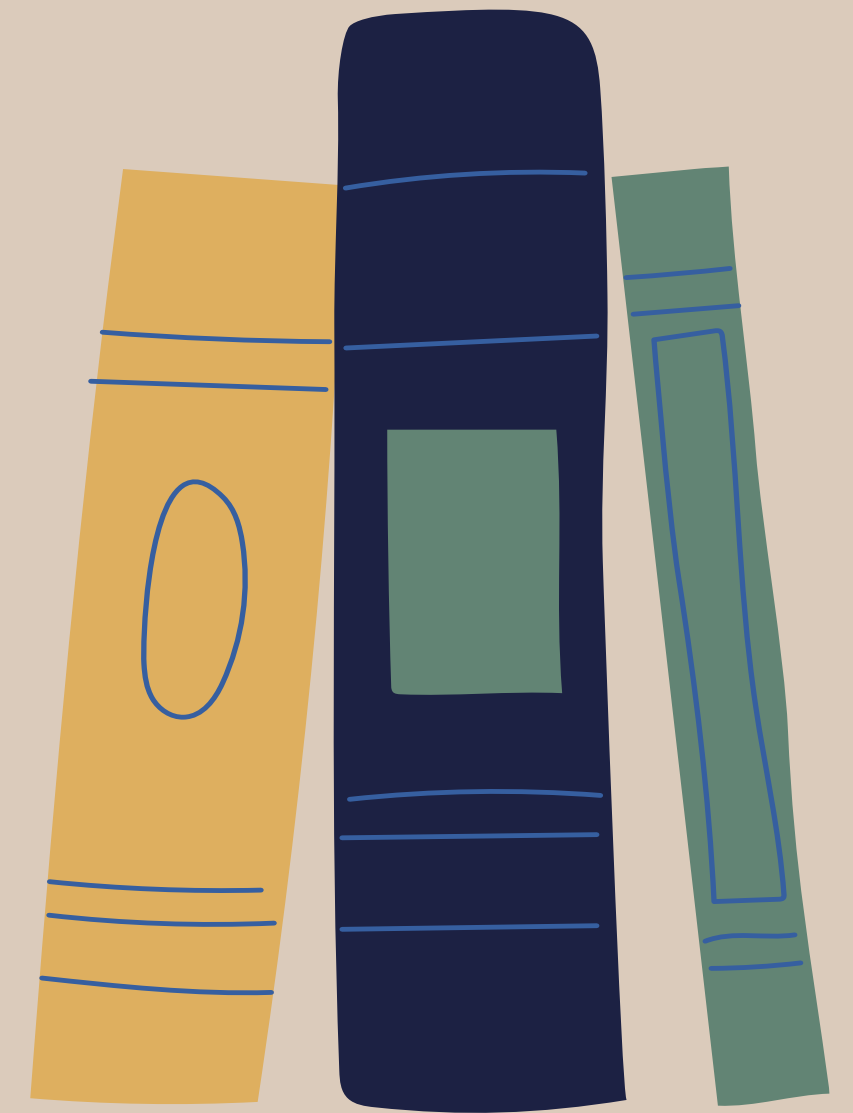
2.4. Integrirani diplomski rad

- Integrirani (međustudijski/interdisciplinarni/međuodsječki) diplomski rad diplomski je rad koji se izrađuje na **dvama odsjecima**.
- Tema rada mora uključivati i **talijanističke sadržaje**.
- U radu se sadržajno i metodološki moraju **kombinirati struke obaju studija**, npr. komparatistički strukturirane književnokritičke, intermedijalne ili jezikoslovne analize.
- Rad se **ne** može sastojati od **prijevoda** popraćenog traduktološkom analizom ili komentarom.
- O temi i njezinoj primjerenosti student se dogovara s oba mentora, a tema se odobrava na obje studijske grupe.

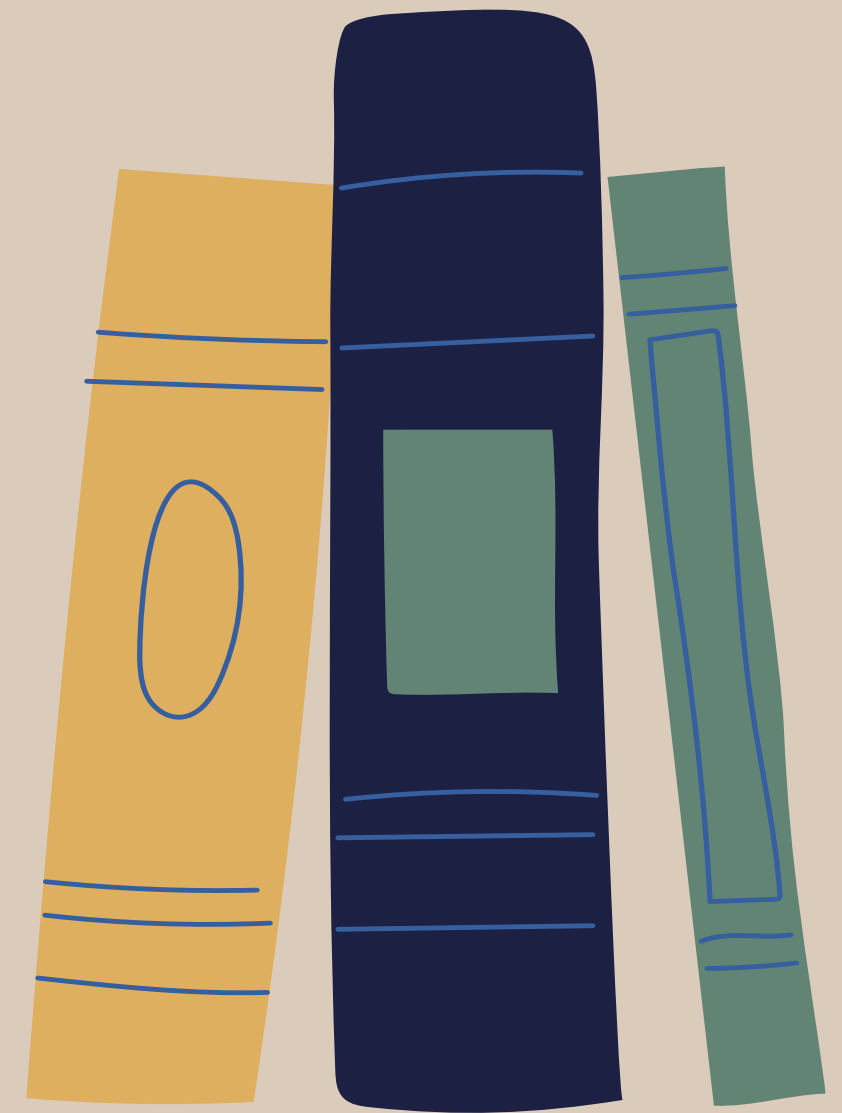
2.4. Integrirani diplomski rad

- Integrirani diplomski rad nosi **30 ECTS-a**.
- Rad mora imati minimalno **80 kartica** teksta (1 kartica =1.800 znakova s prazninama), ne računajući produženi sažetak na drugom jeziku rada.
- Rad se piše na **talijanskom jeziku ili jeziku druge studijske grupe** uz dodatak opsežnijeg **sažetka na drugom jeziku** (talijanskom, drugom stranom jeziku ili hrvatskom) u opsegu od minimalno **20 kartica** (mentor može tražiti i više kartica sažetka).
 - Ako je jezik na kojemu se predaje na drugoj studijskoj grupi **hrvatski**, onda se rad može pisati i na hrvatskom, uz sažetak na talijanskom.
- **Sažetak rada** je prikaz najvažnijih dijelova rada (glavne teorijske postavke, objašnjenje najvažnijih pojmova, metodologije, analize i rezultata).

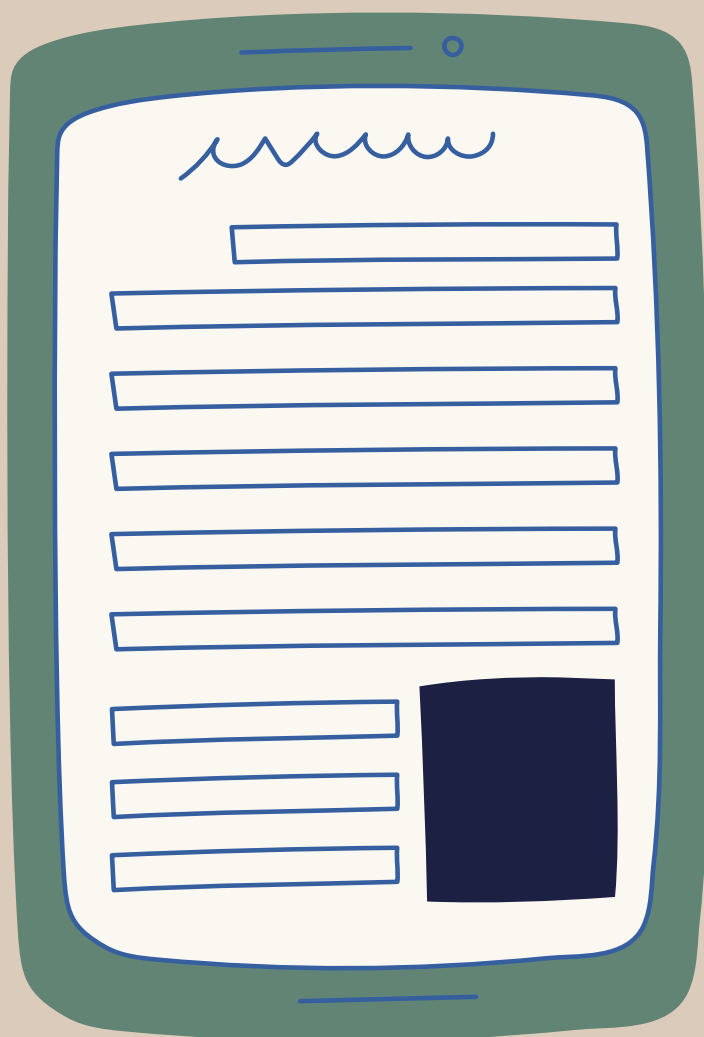

2.4. Integrirani diplomski rad

- Neovisno o jeziku na kojem se rad piše, sadržajno se rad mora baviti objema strukama.
- **Mentor i komentor** moraju u dovoljnoj mjeri poznavati jezik/e na kojima je rad napisan, odnosno izabrana područja struke.
- **Članovi povjerenstva** za obranu rada također moraju u dovoljnoj mjeri poznavati jezik na kojemu je rad napisan.
 - npr. Ako je rad napisan na talijanskom, student obranu rada izlaže na talijanskom, a članovi povjerenstva mogu postavljati pitanja i na hrvatskom ili drugom stranom jeziku.

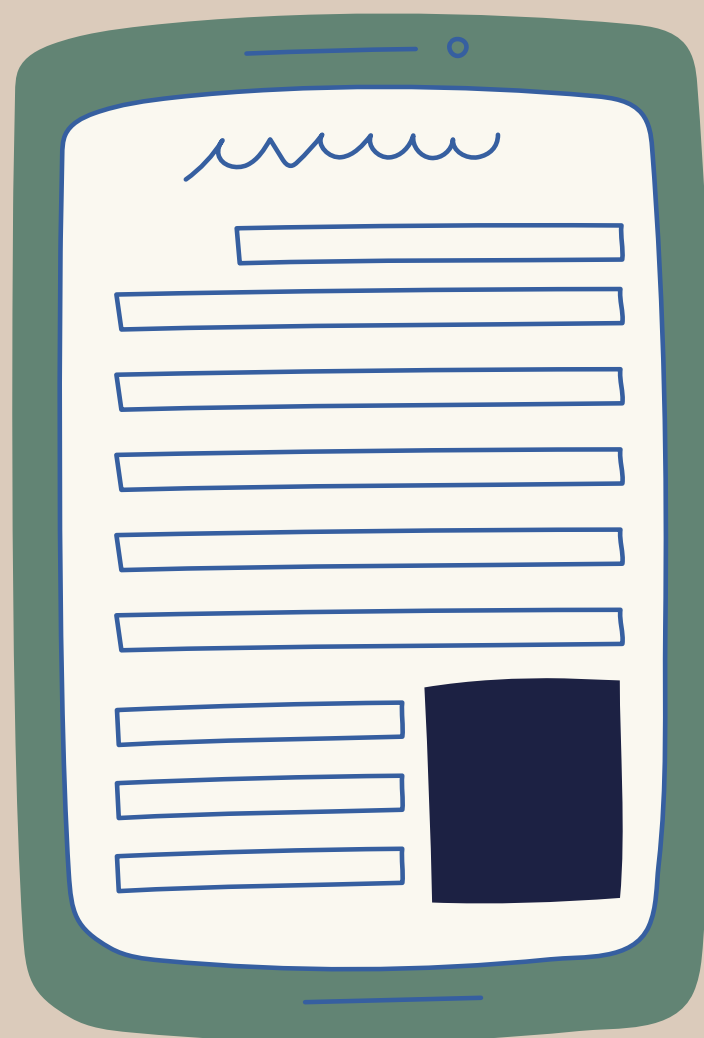
2.5. Hodogram za prijavu diplomskog rada

Za prijavu diplomskog rada student mora:

1. u 4. semestru studija upisati u ISVU obavezni kolegij *Diplomski rad na studiju Talijanskog jezika i književnosti*.
 2. **do kraja ožujka** javiti se mentoru (i po potrebi komentoru), koji pristaje na mentorstvo (ili komentorstvo) u skladu sa svojim opterećenjima.
 3. s mentorom dogovoriti plan rada
 4. **do 15. lipnja** predati mentoru prvu verziju rada, ukoliko želi diplomirati do kraja rujna (tj. do kraja akademske godine).
- Do **1. travnja** mentor podnosi Odsjeku temu diplomskog rada.
 - Na prvoj sljedećoj sjednici Vijeće Odsjeka prihvaća temu rada. Naknadno imenuje članove Povjerenstva za obranu rada.
 - O roku za predaju konačne verzije rada i o terminu obrane student se dogovara s mentorom.

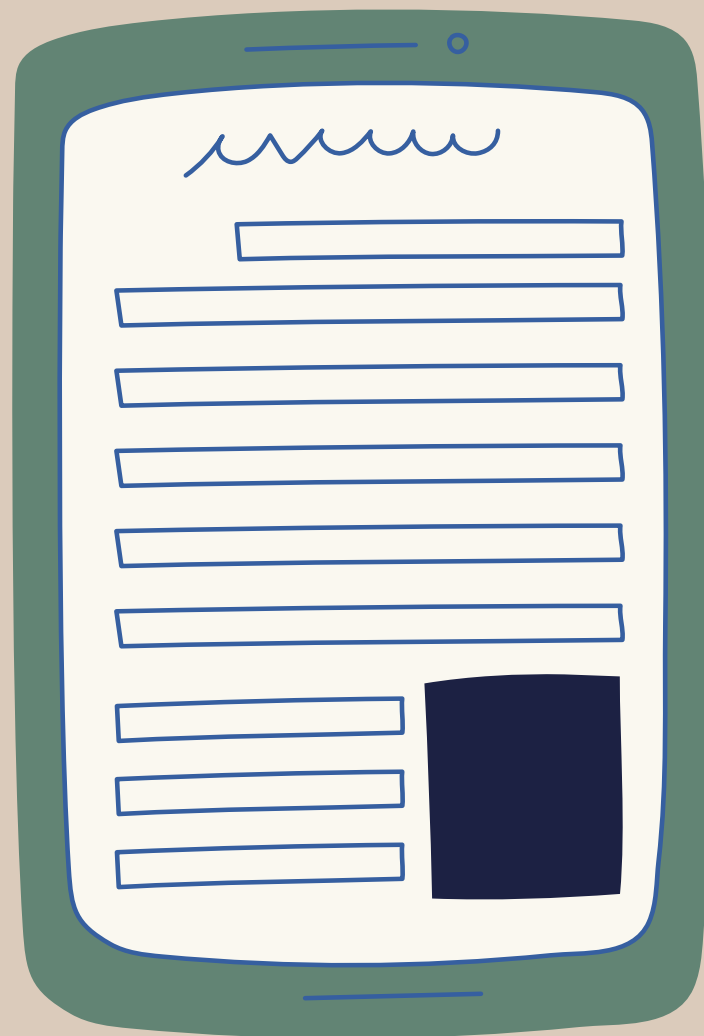
2.6. Hodogram prije obrane diplomskog rada

Prije obrane diplomskog rada student mora:

1. **ispuniti sve prethodne obveze** (ispite) na studiju (na Talijanistici)
2. **ispuniti i predati online *Obrazac za pristup obrani diplomskog rada*** na stranici Studentske službe. Potvrdni e-mail Studentske službe treba proslijediti Tajništvu Odsjeka
3. **prijaviti obranu rada u ISVU** (tajnik otvara rok u ISVU)
4. (*samo student nastavničkog smjera*) u Centru za obrazovanje nastavnika podići potvrdu o izvršenju svih obveza na kolegijima iz nastavničkih smjerova.

2.7. Hodogram nakon obrane diplomskog rada

Nakon obrane diplomskog rada student mora:

1. najkasnije 7 dana nakon obrane, **pohraniti** završnu verziju diplomskog rada u **ODRAZ** (Otvoreni digitalni repozitorij akademske zajednice FFZG-a)
 2. (*kada student obrani jedinstveni diplomski rad ili dva diplomatska rada na oba odsjeka*) ispuniti i predati online *Obrazac za završetak diplomskog studija* na stranici Studentske službe. Potvrdni e-mail Studentske službe treba proslijediti Tajništvu Odsjeka
 3. zatražiti potvrdu o vraćenim knjigama u Knjižnici FFZG-a.
- Nakon predaje svih navedenih potvrda, Studentska služba izdaje potvrdu o završetku diplomskog studija odnosno diplomu i dopunsku ispravu diplomskog studija.

3. Struktura diplomskog rada

Diplomski se rad sastoji od sljedećih dijelova:

1. naslovne stranice
2. kazala (sadržaja)
3. uvoda
4. razrade (teorijskog dijela, metodologije, analize i rezultata, rasprave)
5. zaključka
6. bibliografije
7. filmografije (ako postoji)
8. sažetka s ključnim riječima

4. Proces pisanja diplomskog rada

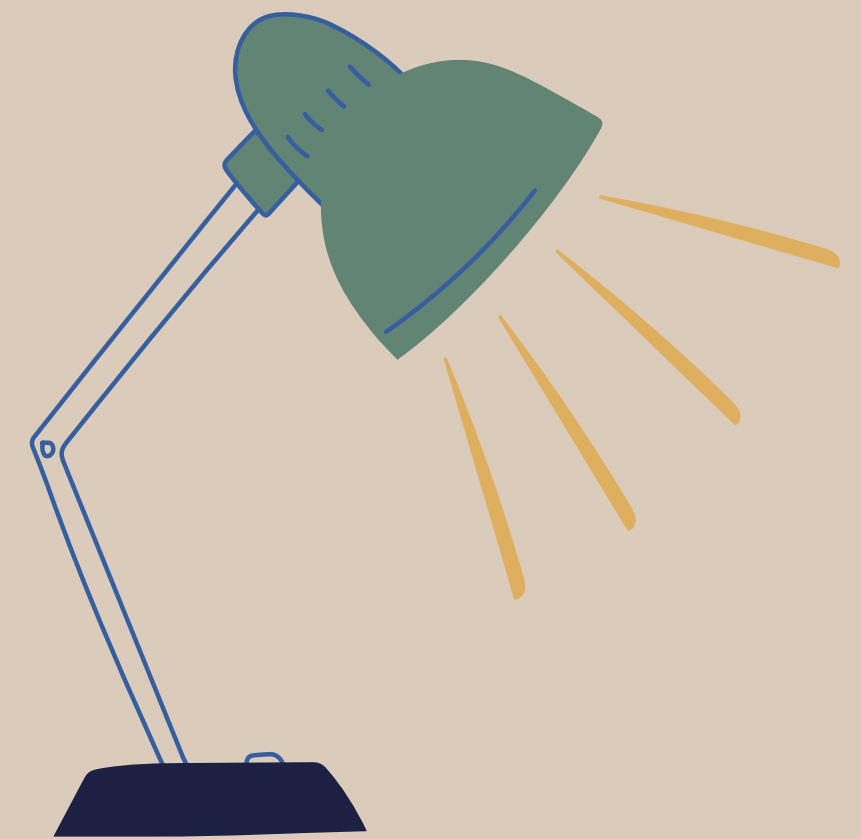
Proces pisanja diplomskog rada uključuje sljedeće faze:

1. odabir teme rada i formulacija istraživačkog pitanja
 2. prikupljanje i pregled literature
 3. izradu plana rada
 4. prikupljanje i obradu građe
 5. pisanje prvog nacrtu rada
 6. analizu i interpretaciju podataka
 7. pisanje konačnog teksta i uređivanje
 8. konzultacije s mentorom
- Nije riječ o linearnom već o **linearno-kružnom procesu!**

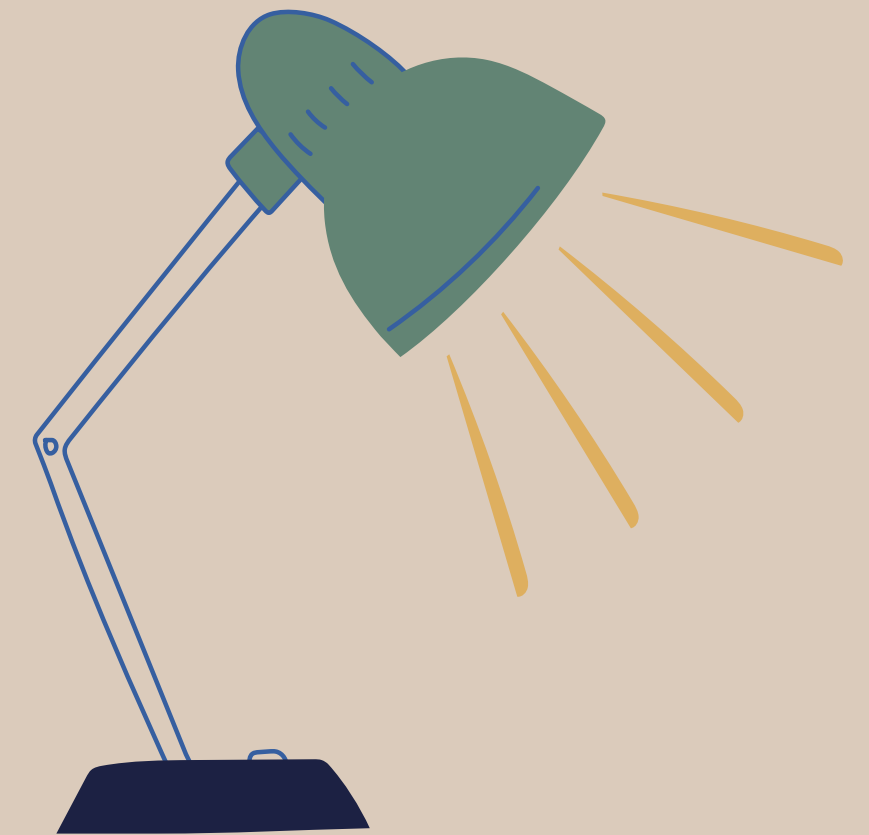
4.1. Odabir teme rada i formulacija istraživačkog pitanja

- Tema rada treba biti jasna, uska i relevantna.
 - Rad se ne može sastojati od prijevoda popraćenog traduktološkom analizom ili komentarom.
- *Primjeri: L'uso dei tempi verbali dell'indicativo nell'italiano dei giornali, La variazione dell'ordine delle parole nell'italiano parlato, L'evoluzione del sistema dei pronomi clitici in italiano, Dialetti e identità regionale in Italia: studio sociolinguistico, L'uso dei tempi verbali nella subordinazione in Alessandro Manzoni, Il rapporto tra l'individuo e la società nella trilogia I nostri antenati di Italo Calvino, La funzione della psicanalisi nel romanzo La coscienza di Zeno, Le figure spaziali nel romanzo Gli indifferenti di Alberto Moravia, L'influenza della letteratura francese su Gabriele D'Annunzio, La rappresentazione della mafia nel cinema italiano contemporaneo, L'approccio comunicativo nell'insegnamento dell'italiano L2: efficacia e limiti*

4.1. Odabir teme rada i formulacija istraživačkog pitanja

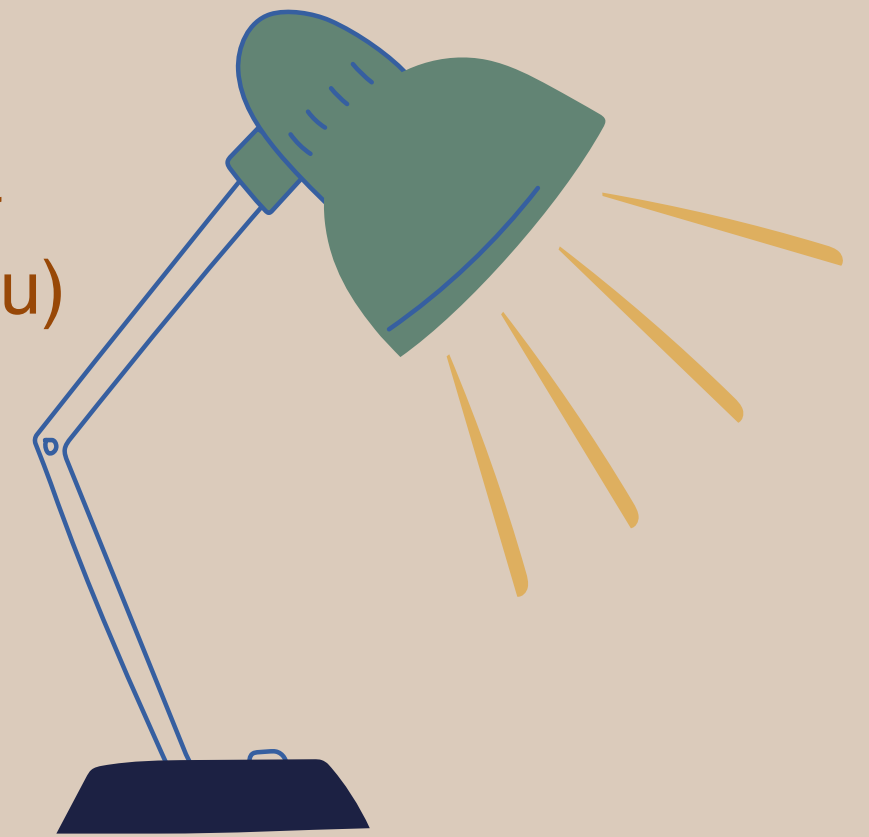
- Potrebno je definirati istraživačko pitanje ili hipotezu koja će se provjeriti u radu.
- Primjer za diplomski rad *L'uso dei tempi verbali dell'indicativo nell'italiano dei giornali*:
 - Istraživačko pitanje: „Koja se vremena indikativa najčešće koriste u talijanskim novinama i u kojim kontekstima?”
 - Hipoteza: „U talijanskim novinama najčešće se koristi prezent (*presente indicativo*) u naslovima radi stvaranja dojma neposrednosti, dok se perfekt (*passato prossimo*) dominantno koristi u izvještajima o prošlim događajima”

4.1. Odabir teme rada i formulacija istraživačkog pitanja

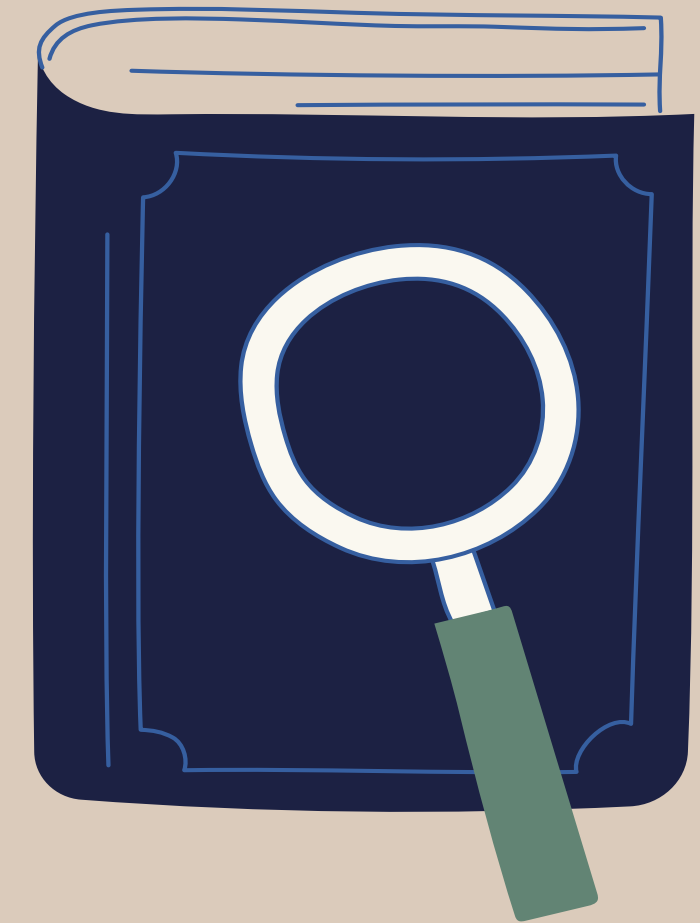
U diplomskim radovima iz područja talijanske književnosti ili filma, umjesto istraživačke hipoteze određuju se:

- **predmet istraživanja** (autor, opus, djelo)
- **perspektiva** iz koje se predmet istražuje
- **metodologija** (primjerice: naratološka analiza; rodni studiji; komparatistička analiza; intermedijalni pristup... (različiti se pristupi mogu kombinirati u radu))

4.2. Prikupljanje i pregled literature

- **Literatura** je podloga za teorijski dio rada, definira kontekst istraživanja, nudi korisne primjere, teorijske modele i metode.
- Odabir **dobre literature** znači da je student temeljito proučio temu i da diplomski rad ima znanstvenu vrijednost.
- Obilježja dobre literature:
 - **relevantnost**
 - **pouzdanost (znanstvenost, provjerenost)**
 - **suvremenost (ovisno o temi)**

4.2. Prikupljanje i pregled literature

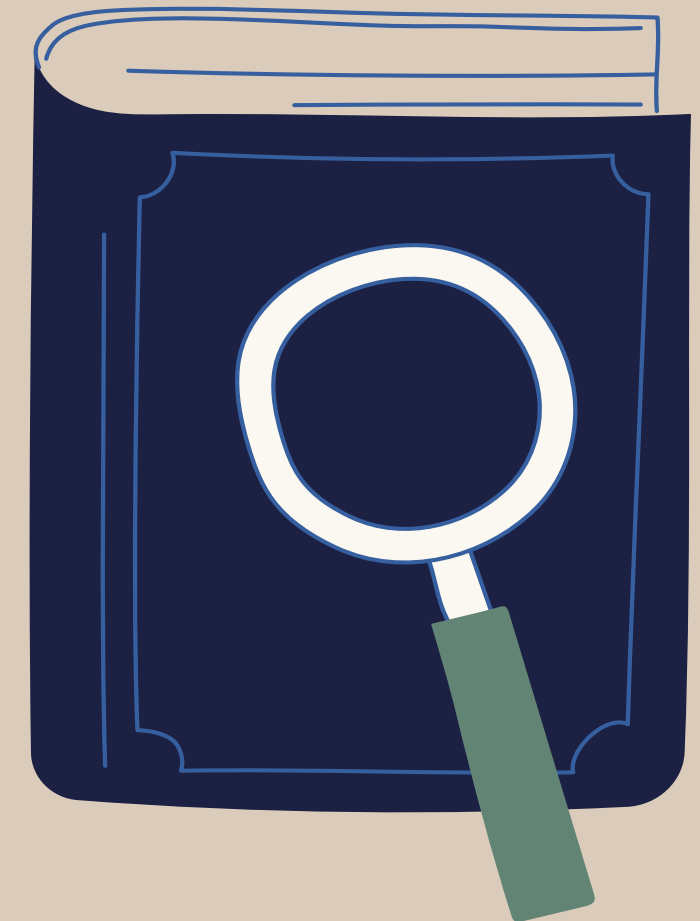
Primjer za diplomski rad <i>L'uso dei tempi verbali dell'indicativo nell'italiano dei giornali</i>		
	Dobri izvori ✓	Loši izvori ✗
Relevantnost	Bertinetto, Pier Marco (1986). <i>Tempo, aspetto e azione nel verbo italiano. Il sistema dell'indicativo</i> , Firenze: Accademia della Crusca.	Vitali, Giovanni. (2001). <i>Fonologia e fonetica dell'italiano</i> , Bologna: il Mulino.
Pouzdanost	"	Wikipedia, <i>Indicativo</i>
Suvremenost	"	Saussure, Ferdinand de (1916). <i>Cours de linguistique générale</i> , Paris: Payot.

4.2. Prikupljanje i pregled literature

Primjer za diplomski rad <i>Le tecniche narrative nel romanzo I Malavoglia di Giovanni Verga</i>		
	Dobri izvori ✓	Loši izvori ✗
Relevantnost	Pullega, Paolo (1973-1975). <i>Leggere Verga: antologia della critica verghiana</i> , Bologna: Zanichelli.	https://www.fareletteratura.it/2011/07/13/presentazione-critica-i-malavoglia-di-giovanni-verga/
Pouzdanost	“	Wikipedia, <i>I Malavoglia</i>
Suvremenost	“	Croce, Benedetto (1922). <i>La letteratura della nuova Italia</i> , vol III, Bari: Laterza.

4.2. Prikupljanje i pregled literature

- **Dobri su izvori:**
 - znanstvene knjige
 - članci iz znanstvenih časopisa
 - prilozi u znanstvenim zbornicima
 - službeni dokumenti
 - potpisani/provjereni internetski članci (npr. na Enciclopedia Treccani)
- **Loši su izvori:**
 - Wikipedia i druge otvorene enciklopedije
 - blogovi i neslužbene web stranice
 - Forumi i internetske grupe (npr. Quora, Reddit)
 - završni i diplomski radovi

4.2. Prikupljanje i pregled literature

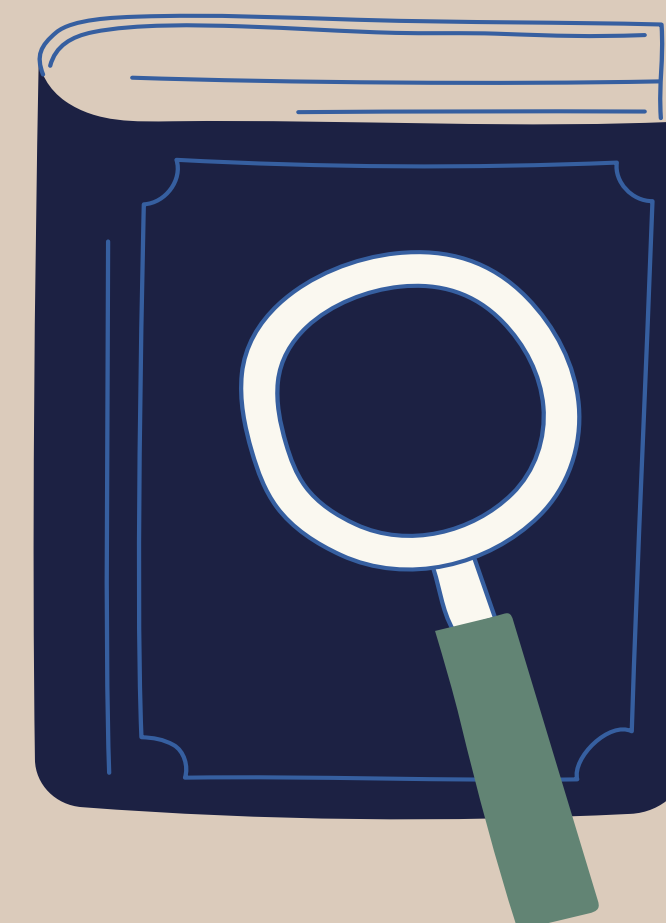
GDJE PRONAĆI LITERATURU:

1. Knjižnice

1. Knjižnica Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
2. Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu
3. Knjižnica Talijanskog instituta za kulturu u Zagrebu

2. Digitalne baze podataka i tražilice

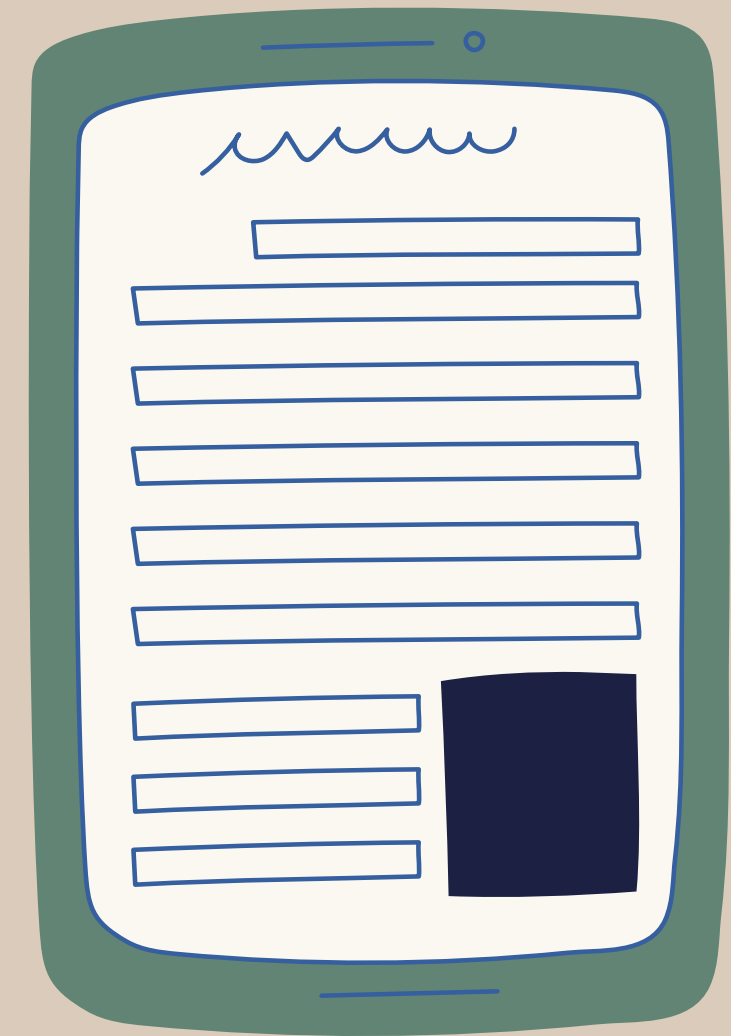
1. Google Znalac (Google Scholar)
2. ResearchGate
3. Academia.edu
4. JSTOR
5. Hrčak - Portal hrvatskih znanstvenih i stručnih časopisa
6. DABAR - Digital Academic Archives and Repositories
7. FF Open Press

➤ [Knjižnica FFZG](#) > [Izvori](#) > [Baze podataka](#)

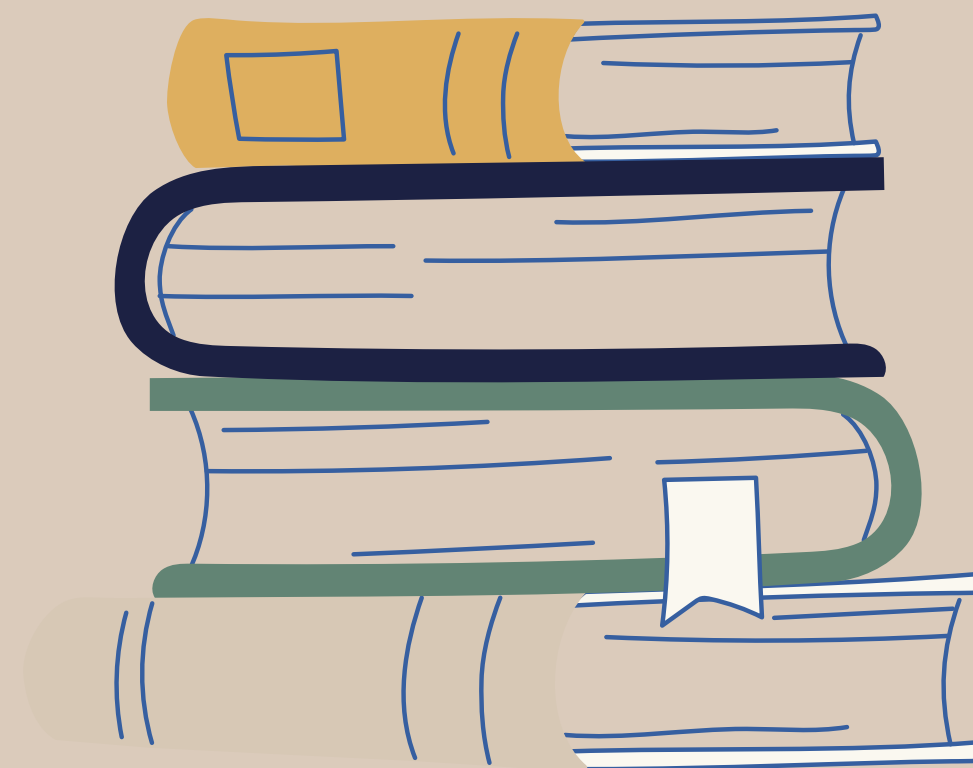
4.3. Izrada plana rada

- Plan rada pomaže jasno definirati ciljeve, poglavlja i logički slijed diplomskog rada.
- Izrada plana uključuje:
 - definiranje ciljeva, metoda, građe za analizu
 - definiranje vremenskog okvira za svaku fazu rada
 - izradu strukture rada (poglavlja, potpoglavlja)

4.4. Prikupljanje i obrada građe

- Građa je ključni alat za provedbu istraživanja: njezinom se analizom provjeravaju hipoteze i donose rezultati istraživanja.
- Ovisno o temi rada, građa uključuje:
 - pisane tekstove (književna djela, novinski članci, časopisi, internetski portali itd.)
 - govorne materijale (transkripti intervjua, TV emisija, radio emisija, podcasta itd.)
 - audiovizualne materijale (filmovi, videozapisi itd.)
 - korpuse (CORIS/CODIS, la Repubblica, itWaC, RomCro itd.)
 - priručnike, rječnike i gramatike
- Primjer za diplomski rad *L'uso dei tempi verbali dell'indicativo nell'italiano dei giornali*. korpus la Repubblica

4.4. Prikupljanje i obrada građe

GRAĐA ZA DIPLOMSKE RADOVE O KNJIŽEVNIM TEMAMA:

- **Primarni (književni) tekstovi** – predmet istraživanja (jedan ili više tekstova jednog ili više autora: monografski ili komparatistički pristup => ovisno o temi rada)
- **Sekundarni tekstovi:** književno-povijesni pregledi, kritičke monografije, kritički eseji, teorijska djela, filozofski tekstovi i dr. => ovisno o temi rada
- **Primjerice:** za diplomski rad *Il meccanismo della progressione nei racconti fantastici di Dino Buzzati*:
 - primarni tekstovi: Buzzatijeve pripovijesti (izbor)
 - sekundarni tekstovi: kritičke monografije posvećene Buzzatiju (npr. Nella Giannetto, *Il coraggio della fantasia*), kritičko-teorijski tekstovi o fantastičnom žanru (npr. Neuro Bonifazi, *Teoria del fantastico e il racconto fantastico in Italia*); naratološki priručnici (npr. Gérard Genette, *Figure III. Discorso del racconto...*)

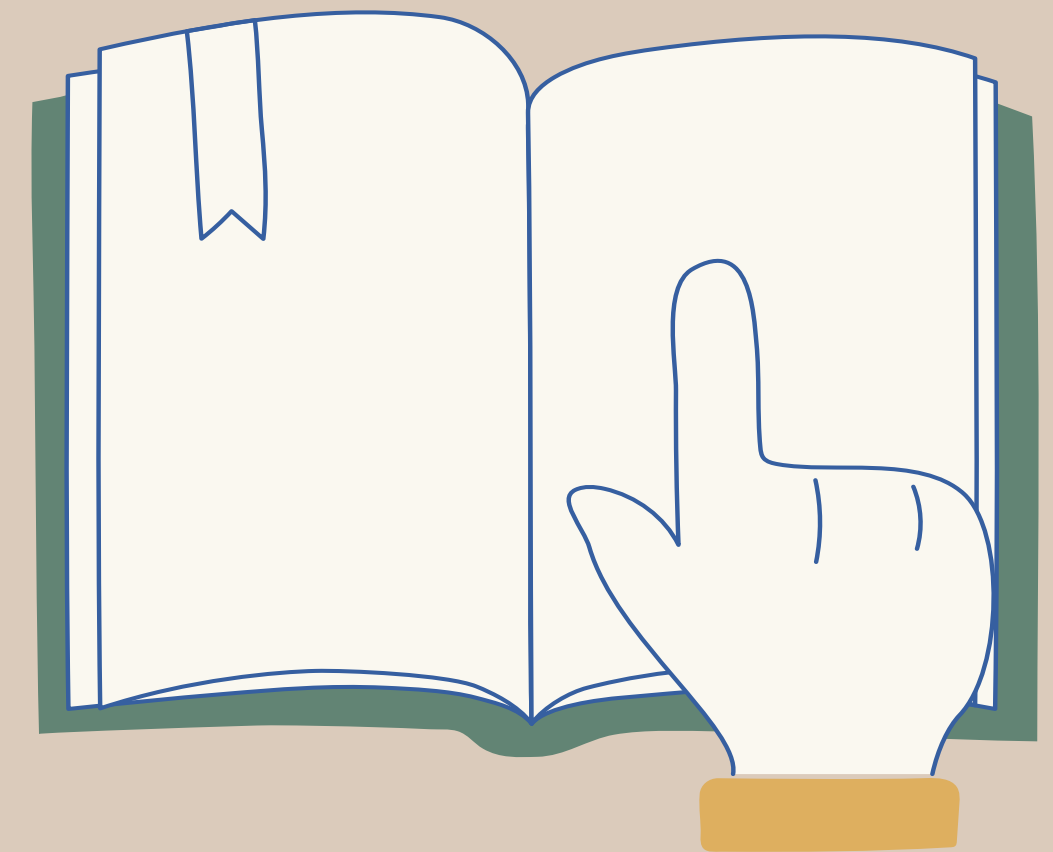
4.5. Pisanje prve verzije rada

- Prva verzija rada uključuje razradu poglavljima i citiranje literature.
- Student prvu verziju rada predaje mentoru **do 15. lipnja** ukoliko želi diplomirati do kraja rujna.

4.6. Analiza i interpretacija podataka

- Na temelju pročitane literature i obrađene građe i u skladu s istraživačkim pitanjem rada i odabranom metodologijom rada, potrebno je provesti analizu i interpretaciju podataka, koja će dovesti do rezultata istraživanja.
 - Za prikaz rezultata analize mogu se koristiti tablice, grafovi, statistički podaci, primjeri iz građe.
- Primjer interpretacije podataka za diplomski rad *L'uso dei tempi verbali dell'indicativo nell'italiano dei giornali*: „U talijanskim novinama najčešće se koristi prezent (*presente indicativo*) u naslovima radi stvaranja dojma neposrednosti, dok se perfekt (*passato prossimo*) dominantno koristi u izvještajima o prošlim događajima...”.

4.6. Analiza i interpretacija podataka

PISANJE DIPLOMSKIH RADOVA O KNJIŽEVNIM I FILMSKIM DJELIMA:

- **Izbor teme:** osobni interesi; predznanje; dostupna kritička bibliografija
- **Izbor bibliografije:** za klasike i kanonske autore: iscrpna kritička bibliografija na webu (npr. <https://www.pirandelloweb.com/biblioteca-pirandelliana-indice-per-autore/>); za ostale: u bazama podataka (JSTOR i dr.) ili na webu (znanstveni radovi)
- **literatura:** knjižnica FF-a: kritičke monografije i radovi u zbornicima; internetski izvori: JSTOR i dr. baze, Academia.edu, ResearchGate; ostali **znanstveni izvori**
- Na temelju **pročitane primarne i sekundarne literature**, izabrane u skladu s **temom i kritičkom perspektivom**, odnosno odabranom **metodologijom**, pristupa se razradi i pisanju rada
- Preporuča se **voditi bilješke** tijekom čitanja kako primarne tako i sekundarne literature, kako bi se vježbalo izražavanje **vlastitim riječima**

4.7. Pisanje konačnog teksta i uređivanje

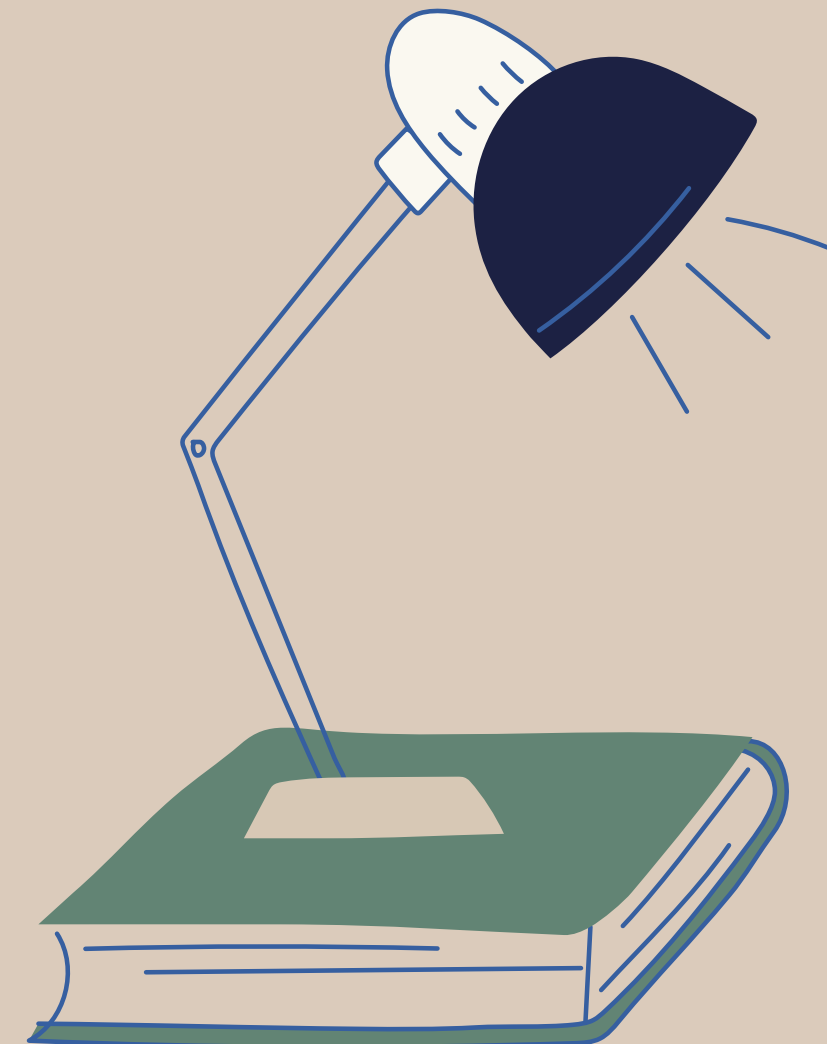
U ovoj je fazi potrebno provjeriti i urediti tekst **sadržajno i jezično**, odnosno:

- provjeriti je li tekst koherentan i suvisao
- ispraviti jezične i stilske pogreške
- urediti rad prema Uputama za oblikovanje diplomskog rada na Odsjeku za talijanistiku
- pomno pregledati tekst prije nego što se pošalje mentoru.

4.8. Konzultacije s mentorom

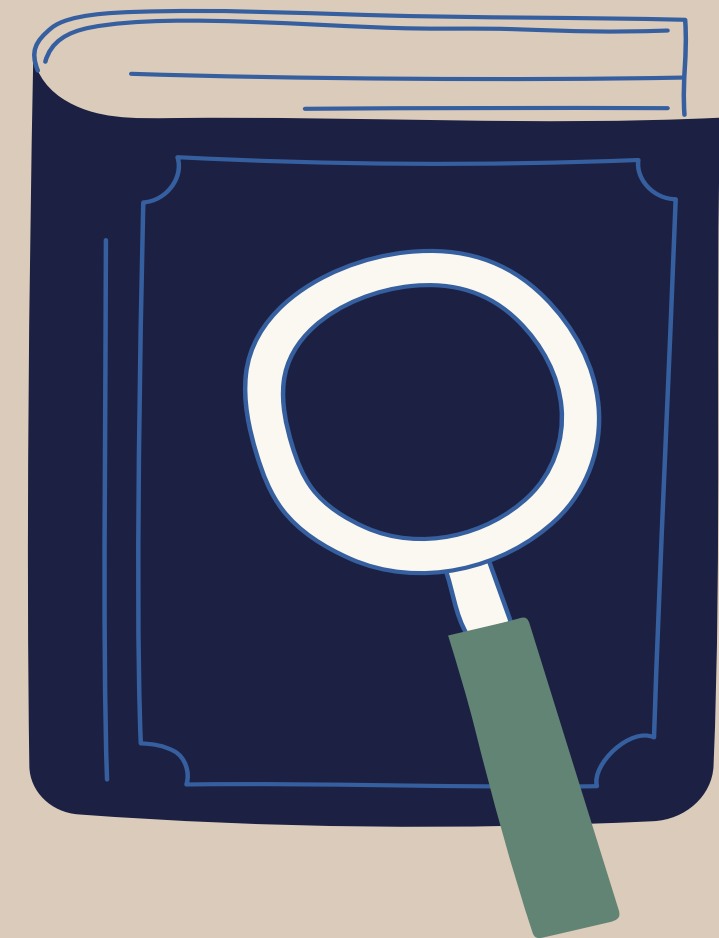
- Konzultacije s mentorom **obavezne su i ključne tijekom cijelog procesa pisanja rada**, od odabira teme i formuliranja istraživačkog pitanja, odnosno teme, do predaje rada (i obrane rada).
- Konzultacije se obavljaju uživo ili putem maila.
- Mentor usmjerava studenta u istraživanju, daje prijedloge za literaturu i upozorava na pogreške u radu itd.

5. Upute za oblikovanje diplomskog rada na Odsjeku za talijanistiku

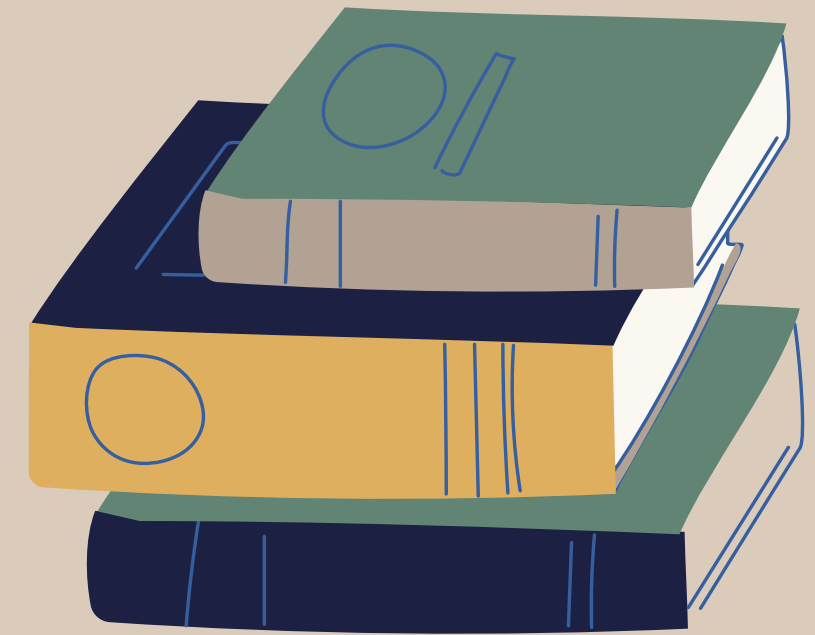
Upute za oblikovanje diplomskog rada na Odsjeku za talijanistiku uključuju upute o:

1. strukturi rada
 2. uređivanju teksta
 3. referencama i bibliografiji
 4. popisu literature
 5. izgledu naslovne stranice
- Upute su dostupne na: Odsjek za talijanistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu > Studij > Diplomski rad.

5.1. Struktura rada

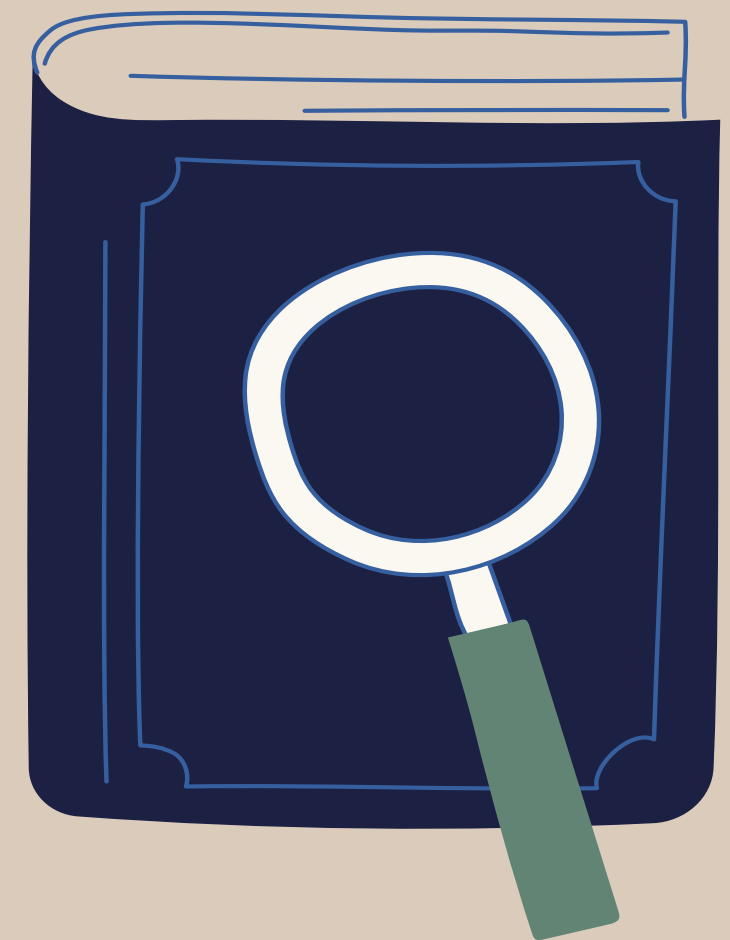
- Rad ima sljedeću **strukturu**:
 1. naslovna stranica
 2. kazalo
 3. uvod
 4. numerirana poglavlja
 5. zaključak
 6. bibliografija
 7. filmografija (ako postoji)
 8. sažetak
 9. ključne riječi
- Iza bibliografije potrebno je imati **sažetak na hrvatskom i talijanskom jeziku**.
 - Sažetak sadržava i naslov diplomskog rada.
 - Na kraju sažetka piše se 5 ključnih riječi na hrvatskom i talijanskom jeziku.

5.2. Uređivanje teksta

(detaljnije upute potražiti na stranici Odsjeka za talijanistiku)

- Font: Times New Roman, veličina 12
- Prored: 1,5 s obostranim poravnanjem
- Naslov i podnaslove ne pisati verzalom, može ih se podebljati.
- Isticanje dijelova teksta: najbolje kurzivom (podebljavanje i podcrtavanje izbjegavati)
- Naslove knjiga, časopisa, zbornika, filmova i serija navoditi u kurzivu.
- Kraće citate navoditi u tekstu.
- Citate dulje od 3 reda navoditi uvučeno slijeva i zdesna (slovima veličine 10).
- Broj bilješke (fusnote) pisati iza interpunkcijskoga znaka.
- Voditi računa o tome da interpunkcijski znakovi budu u skladu s pravopisom jezika na kojem je diplomski rad.

5.3. Reference i bibliografija

Reference nije potrebno navoditi u fusnotama, nego u tekstu na sljedeći način:

- jedan/na autor/ica: (Filipović 1998: 56)
- više autora/ica istoga djela: (Regula/Jernej 1965: 72)
- Ako se referira više djela: (Muljačić 1992: 56; Berruto 1994: 103).
- Ako se ime autora navodi u samome tekstu, onda u zagrade iza toga imena staviti samo godinu i broj stranice: Muljačić (1992: 56).
- Ako se tekst i autor ne citiraju iz izvornika, nego posredno, onda to valja navesti: (npr. Bakhtin 1984, in Melcer-Padon 2015:362).
- Kad se film prvi put spominje u tekstu, navesti prijevod naslova filma na talijanskom jeziku, a u zagrade se navodi naslov filma u originalu, ime i prezime redatelja i godina: *La terra trema* (Luchino Visconti, 1948); *Goodfellas* (*Quei bravi ragazzi*, Martin Scorsese, 1990).
- Moguće je u popisu literature navesti kraticu pa umjesto prezimena autora i godine izdanja u referenci koristiti tu kraticu (v. dolje naveden primjer).
- U fusnotama se pišu samo dodatne informacije i komentari, a za referiranje na autore se koriste ista pravila kao i u tekstu.

5.4. Popis literature

U Popisu literature potrebno je citirati kako slijedi.

- **Knjiga:**

Berruto, Gaetano (1994). *Semantika* [trad. Iva Grgić], Zagreb: Izdanja Antibarbarus.

- **Rad u knjizi, zborniku i sl.:**

Renouf, Antoinette (1987). Corpus Development, in: *Looking Up: An account of the COBUILD English Language Dictionary* [ed. John Sinclair], London / Glasgow: Collins ELT, pp. 1-40.

- **Članak u časopisu:**

Filipović, Rudolf (1998). Hrvatska leksikografija u okviru europske leksikografije, in: *Filologija*, 30-31, pp. 1-8.

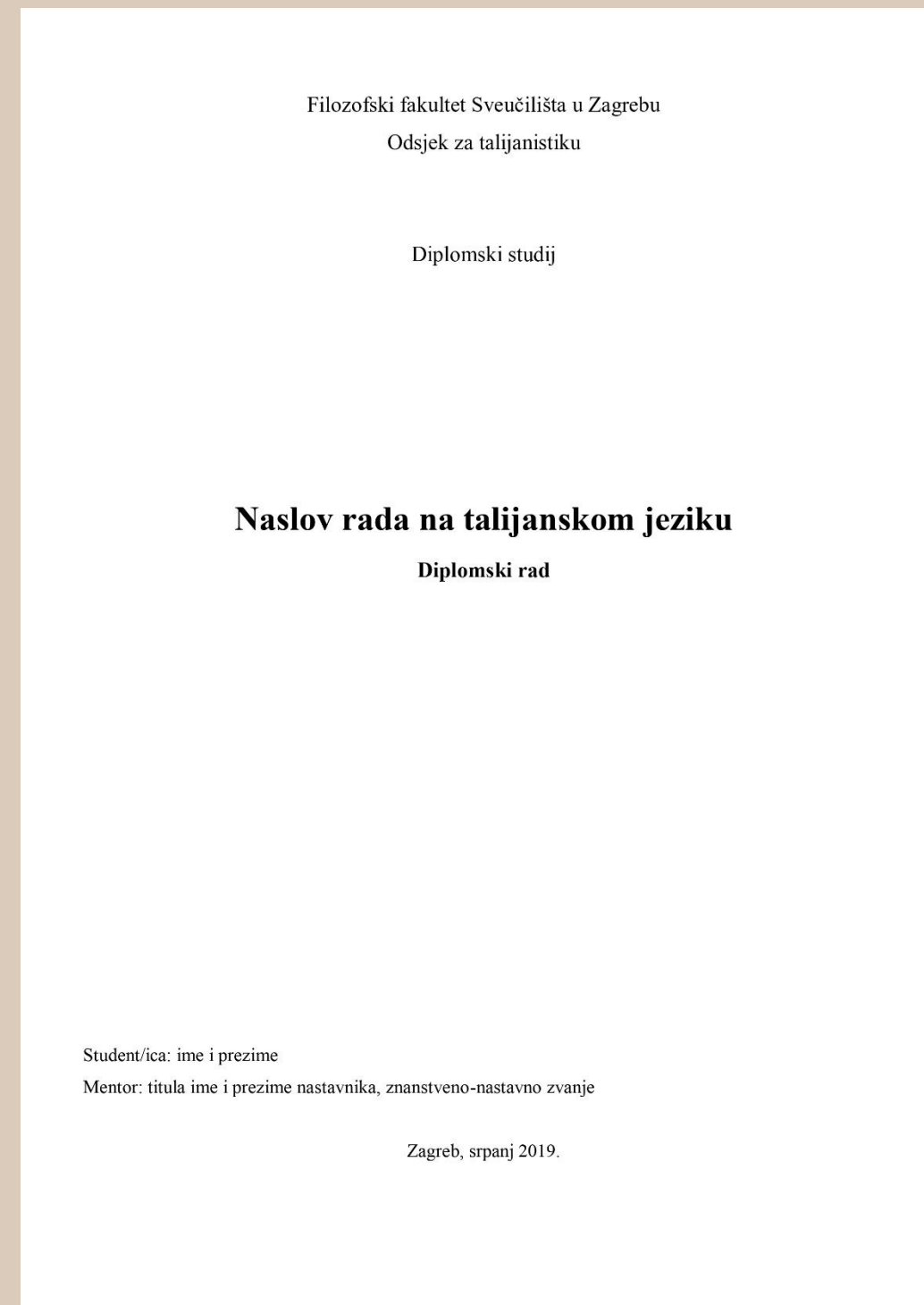
- **Članak na mrežnoj stranici:**

Patota, Giuseppe (2019). *La lingua di Cesare Pavese*, <http://www.treccani.it/magazine/lingua_italiana/articoli/percorsi/percorsi_223.html> (15/12/2019).

5.4. Popis literature

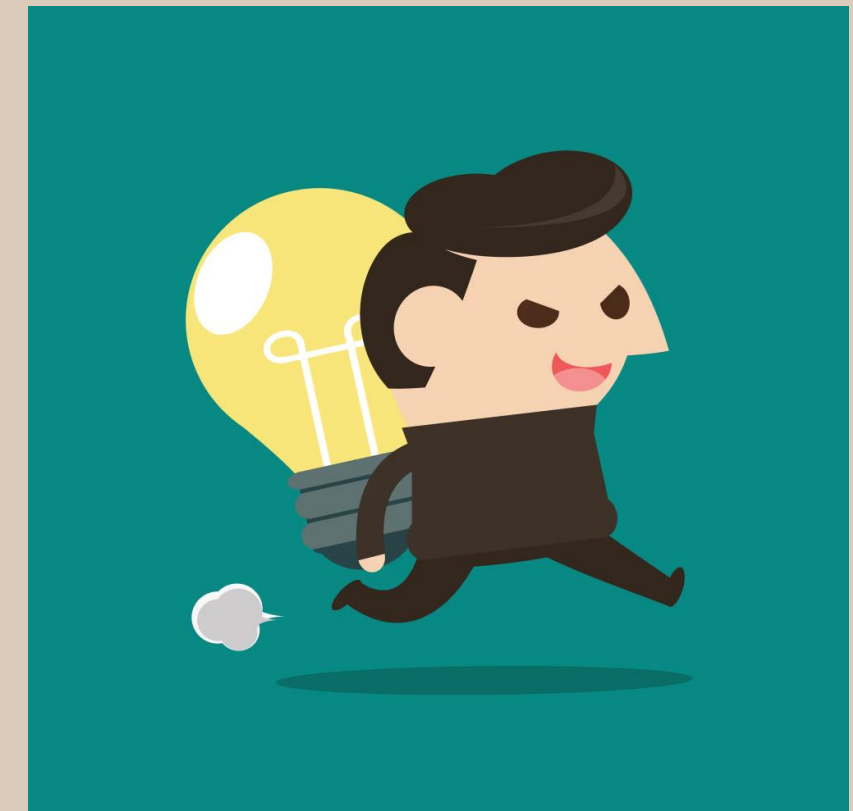
- **Članak u elektroničkom časopisu:**
Kovačec, August (1966). Quelques influences croates dans la morphosyntaxe istroroumaine, in: *Studia Romanica et Anglica Zagradiensia*, 21-22, pp. 57-75, <https://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=219637> (20/10/2018).
- **Ako se želi istaknuti koje je dotično izdanje knjige ili godinu prvoga izdanja:**
Deanović, Mirko / Jernej, Josip (1994). *Hrvatsko-talijanski rječnik*, Zagreb: Školska knjiga [prima edizione 1956].
- **Moguće je koristiti kraticu za neko djelo kako bi ga se lakše navodilo u referenci:**
DELI = Cortelazzo, Manlio / Zolli, Paolo (1999). *Dizionario etimologico della lingua italiana*, Bologna: Zanichelli.

5.5. Izgled naslovne stranice

6. Plagiranje

- **Plagiranje** je neovlašteno korištenje tuđih ideja, riječi, metoda ili rezultata u vlastitom radu, a djelo koje je nastalo plagiranjem zove se **plagijat**.
 - Plagiranje je oblik znanstvene prevare (OEZVO, Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju).
 - Važno je uvijek **jasno razlikovati vlastite misli i formulacije od tuđih**, bez obzira na to potječu li iz objavljenih ili neobjavljenih materijala (npr. bilješke s predavanja ili seminarski rad).
 - Obavezno je uvijek **navesti izvor** za sve tuđe tekstove, slike, ilustracije, dijagrame, audio i video materijale koje koristimo u vlastitom radu.
- Detekcija plagijata na FFZG-u moguća je u softveru Turnitin.
 - Student je dužan provjeriti konačnu inačicu diplomskog rada pomoću softvera Turnitin i prije obrane rada mentoru pružiti uvid u izvještaj tog specijaliziranog programa o provedenom postupku provjere izvornosti teksta.

6.1. Oblici plagiranja

Oblici su plagiranja:

- **doslovno prepisivanje** (preuzimanje tuđeg teksta od riječi do riječi bez navođenja izvora)
- **neuspješno parafraziranje** (preuzimanje tuđeg teksta s minimalnim vlastitim izmjenama, npr. ubacivanjem ili izbacivanjem nekoliko riječi)
- **samoplagiranje ili tekstualno recikliranje** (preuzimanje vlastitog teksta, ideja, rezultata ili metoda, npr. iz seminarskog rada, i predstavljanje kao novog teksta, bez pozivanja na prethodni tekst)
- **neprecizno citiranje** (necitiranje u tekstu, a citiranje u popisu literature ili obratno, navođenje literature koja se nije koristila, nekorištenje navodnika kod izravnih citata i sl.)
- **nedozvoljena suradnja** (netko drugi piše tekst u vaše ime, npr. kolega, profesionalni pisci ili agencija, autori duhovi, chatbotovi kao ChatGPT, Google Gemini itd.).

Pupovac (2021: 56-57)

6.2. Razlozi plagiranja i kako izbjeći plagiranje

- Razlozi plagiranja mogu biti:
 - unutarnji (vremenski rokovi i pritisak, manjak samopouzdanja, manjak interesa, društveno prihvaćanje plagiranja i neznanje da je plagiranje prihvatljiv oblik ponašanja, konkurencija, lijenost, želja da se pomogne prijatelju u slučaju prosljeđivanja radova)
 - vanjski (manjak nadzora, previše studenata, loša organizacija, izazov prevare softvera).
- Kako bi se izbjeglo plagiranje, **preporučuje se**:
 - pravovremeno planiranje i istraživanje
 - pravilno citiranje i parafraziranje izvora
 - provjera rada softverom za provjeru autentičnosti (cf. Gotal, FFZG)

6.3. Primjeri pravilnog i nepravilnog citiranja i parafraziranja

IZVORNI TEKST

Occorre innanzi tutto distinguere la nozione di tempo fisico dalla nozione di Tempo 'linguistico'. Il primo è rapportabile agli avvenimenti del mondo esterno, ed è variamente misurabile in base a criteri soggettivi od oggettivi. I calendari elaborati dalle diverse culture umane non sono altro che strumenti di oggettivazione del trascorrere del tempo fisico; e lo stesso vale, evidentemente, per le varie unità di durata che vengono correntemente impiegate nella misurazione del tempo (secondi, minuti, etc.).

Bertinetto, Pier Marco (1986). *Tempo, aspetto e azione nel verbo italiano. Il sistema dell'indicativo*, Firenze: Accademia della Crusca, p. 23.

6.3. Primjeri pravilnog i nepravilnog citiranja i parafraziranja

DOSLOVNO PREPISIVANJE

Secondo Bertinetto (1986: 23) occorre innanzi tutto distinguere la nozione di tempo fisico dalla nozione di Tempo 'linguistico'. Il primo è rapportabile agli avvenimenti del mondo esterno, ed è variamente misurabile in base a criteri soggettivi od oggettivi. I calendari elaborati dalle diverse culture umane non sono altro che strumenti di oggettivazione del trascorrere del tempo fisico; e lo stesso vale, evidentemente, per le varie unità di durata che vengono correntemente impiegate nella misurazione del tempo (secondi, minuti, etc.).

6.3. Primjeri pravilnog i nepravilnog citiranja i parafraziranja

USPJEŠNO IZRAVNO CITIRANJE

Secondo Bertinetto (1986: 23) «occorre innanzi tutto distinguere la nozione di tempo fisico dalla nozione di Tempo 'linguistico'. Il primo è rapportabile agli avvenimenti del mondo esterno, ed è variamente misurabile in base a criteri soggettivi od oggettivi».

6.3. Primjeri pravilnog i nepravilnog citiranja i parafraziranja

NEUSPJEŠNO PARAFRAZIRANJE

Secondo Bertinetto (1986: 23) occorre ~~prima di tutto~~~~innanzi tutto~~ distinguere la nozione di tempo fisico dalla nozione di Tempo 'linguistico'. Il primo è ~~in rapporto~~~~rapportabile~~ agli avvenimenti del mondo esterno, ed è variamente misurabile ~~sulla base di~~~~base a~~ criteri soggettivi od oggettivi. I calendari ~~redatti~~~~elaborati~~ dalle ~~diverse~~ culture umane ~~non~~ sono ~~altro che~~ strumenti di oggettivazione del trascorrere del tempo fisico; e lo stesso vale, evidentemente, per le varie unità di durata che vengono correntemente impiegate nella misurazione del tempo (secondi, minuti, etc.).

6.3. Primjeri pravilnog i nepravilnog citiranja i parafraziranja

USPJEŠNO PARAFRAZIRANJE

Secondo Bertinetto (1986: 23) è necessario distinguere tra tempo fisico e tempo linguistico. Il primo riguarda gli eventi del mondo reale ed è misurabile secondo parametri soggettivi e oggettivi. Tra quelli oggettivi ci sono i calendari o le unità di misura comunemente utilizzate (come secondi, minuti, ecc.), strumenti con cui si rende oggettivo il fluire del tempo fisico e che ne quantificano la durata.

6.4. Primjeri nepotpunog pozivanja na izvore

«Nell'indossare le maschere, il protagonista trascura e infrange le "regole del gioco". In linea alle **teorie bakhtiniane**, colui che fa uso della maschera deve attenersi ai limiti spazio-temporali del carnevale nonché ai suoi scopi. Infatti, la maschera personificativa, essendo portatrice di valori e spiriti trascendentali, deve essere usata in concordanza a regole severe.»

→ ako Bahtin nije zastupljen u bibliografiji, nego se citira posredno, onda to treba naglasiti:

Ispravljena verzija:

« Melcer-Padon rileva che, in linea alle teorie bakhtiniane, colui che fa uso della maschera deve attenersi ai limiti spazio-temporali del carnevale nonché ai suoi scopi (Bakhtin 1984, in Melcer-Padon 2015: 362).»

Preporučena literatura

- Eco, Umberto (2008). *Come si fa una tesi di laurea. Le materie umanistiche*, Milano: Bompiani [19. izdanje Tascabili Bompiani].
- Cerruti, Massimo, Monica Cini (2010). *Introduzione elementare alla scrittura accademica*. Prefazione di Tullio Telmon, Bari: Laterza [3. izdanje].
- Gotal, Elvira. *Pišem, citiram, dakle ne plagiram*. Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, <https://web2020.ffzg.unizg.hr/znanost/akademaska-cestitost/pisem-citiram-dakle-ne-plagiram/> (18/3/2026).
- Hebrang Grgić, Ivana, Tomislav Ivanjko, Iva Melinščak Zlodi, Dorja Mučnjak (2018). *Citiranje u akademskom okruženju*. priručnik, Zagreb: Carnet.
- Oraić Tolić, Dubravka (2011). *Akademsko pismo. Strategije i tehnike klasične retorike za suvremene studentice i studente*, Zagreb: Naklada Ljevak.
- Pupovac, Vanja (2021). *Akademsko pisanje*, Rijeka: Studentski zbor Sveučilišta u Rijeci.
- Trivellone, Maria Clara (2023). *Guida alla tesi di laurea in italiano per stranieri. Corso di avviamento alla scrittura accademica*, Limena: Libreriauniversitaria.it.

Propisi o diplomskom radu

- Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu > O nama > Dokumenti > Propisi
 - *Odluka o diplomskim radovima*
 - *Odluka o diplomskim radovima – izmjena i dopuna*
 - *Odluka o diplomskim radovima na dvopredmetnim diplomskim studijima*
 - *Pravilnik o studiranju na prijediplomskim, diplomskim i integriranim studijima Sveučilišta u Zagrebu Filozofskog fakulteta (2024)*
- Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu > Studentska služba > Obrasci > Diplomski studij > Hodogram
- Odsjek za talijanistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu > Studij > Diplomski rad

**Hvala na
pozornosti!**